

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

2011/82204

Contactpersoon Openbare Orde en Veiligheid
Doorkiesnummer Tijmen Smit/Frans Balendong
Uw brief 0900-1852
Ons kenmerk ---
Bijlage(n) 11.0440971
Onderwerp Geen
Voortgang aanpak jongerenoverlast hotspots

Verzenddatum

22 DEC. 2011

Geachte heer, mevrouw,

Conform afspraak informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot de aanpak van jongerenoverlast, alsook over de locaties die voor het komende half jaar zijn geprioriteerd, de zogenaamde 'hotspots'.

Inleiding

Het aantal gemelde en/of geconstateerde incidenten van overlast door jeugd is in de eerste acht maanden van 2011 aanzienlijk gedaald (-18%) ten opzichte van dezelfde periode in 2010 en in de twee daar aan voorafgaande jaren.

	jan t/m aug 2008	jan t/m aug 2009	jan t/m aug 2010	jan t/m aug 2011	2011 t.o.v. 2010
Haarlemmermeer	1.107	1.423	1.089	897	-18%

De piekperiode als het gaat om overlast van / door jeugd ligt in de maanden april tot en met augustus. In de voorgaande drie jaar (2008 t/m 2010) lag het gemiddelde aantal incidenten in deze vijf maanden op 180 incidenten per maand. In 2011 is het gemiddelde voor deze vijf maanden 137 incidenten per maand. Dat is bijna een kwart lager. Vooral in de maanden juli en augustus was het aantal incidenten beduidend lager dan normaal. Gezien de landelijke en regionale cijfers lijkt het in 2010 ingezette beleid van maatwerk per overlastlocatie dus zijn vruchten af te werpen.

Naast bovenstaande meldingen willen wij ook een meer kwalitatief systeem van het monitoren van de ervaren jongerenoverlast. Om dit te bewerkstelligen is een korte pilot gestart om de ervaren overlast beter inzichtelijk en objectieverbaar te krijgen. We voeren deze pilot uit op drie hotspots, waar we aan de hand van een nulmeting door interviews en een digitale enquête de overlastbeleving inzichtelijk maken. Na uitgevoerde interventies

herhalen we dit onderzoek. Op deze wijze kunnen effecten van de aanpak meetbaar gemaakt worden. Met dit instrument komen we tegemoet aan een deel van de aanbevelingen van de gemeentelijke Rekenkamer Commissie over de meetbaarheid van de effecten van het jeugdbeleid, zoals deze in het voorjaar van 2011 zijn gedaan. Deze onderzoeksmethode is in ontwikkeling en zal naar verwachting in februari 2012 beschikbaar zijn voor alle hotspots. In de volgende voortgangsrapportage aan uw raad (voorjaar 2012) zullen wij u verder over deze nieuwe methodiek alsmede de uitkomsten informeren.

De prioritering van de hotspots is zoals gebruikelijk tot stand gekomen op basis van gegevens van politie, Meerwaarde, Halt, de straatcoaches en het gemeentelijke gebiedsmanagement. De groepen jongeren komen hoofdzakelijk bijeen op de benoemde hotspots, maar ook in de omgeving van deze locaties. Het toegenomen toe- en inzicht in de hotspots heeft ook een duidelijker beeld naar voren gebracht van de dynamiek tussen groepen op een hotspot. Binnen een hotspot acteren verschillende groepen, waarbij de overlastgevende groepen doorslaggevend zijn voor de manier waarop naar alle groepen, dus ook de normrespecterende groepen, wordt gekeken. Bij de huidige prioritering willen we dit onderscheid duidelijker naar voren laten komen en tot een gecombineerde aanpak komen, waarbij aan overlastgevende groepen een grens wordt gesteld en de normrespecterende groepen meer positief gestimuleerd kunnen worden.

De extra inzet op jongerenoverlast met middelen uit het actieprogramma 'Aanpak overlast en verloedering' (2009/0020962) heeft effect. Met het aflopen van dit actieprogramma staat 2012 in het teken van het behouden en verder aanscherpen van de werkwijze en het integreren van het mobiel team jongerenwerkers en de straatcoaches binnen de reguliere organisaties. Streven daarbij is de succesvol gebleken aanpak te behouden.

De acties van de verschillende ketenpartners wordt blijvend op elkaar afgestemd. De straatcoaches surveilleren, indien gewenst, dagelijks op de overlastlocaties. Over alle meldingen die bij hen terechtkomen, wordt contact opgenomen met de melder. Er is een nauwe samenwerking tussen hen en de politie. Door extra inzet van het mobiele team van Meerwaarde worden jongeren geactiveerd om zelf activiteiten te ontplooiën, waarbij ook buurtbewoners worden betrokken. De rol die de gemeente in deze problematiek als regisseur inneemt wordt door partners en omwonenden als positief ervaren. In deze brief gaan we per locatie meer uitvoerig in op de hotspots.

Middelengebruik

Alhoewel het middelengebruik onder jongeren in onze gemeente gemiddeld lager is dan in de regio, hebben wij zorg over het alcohol- en (soft)druggebruik onder bepaalde groepen jongeren. Dit betreft zowel frequentie en kwantiteit van het gebruik, als de hoeveelheid gebruikers. De aanpak hiervan geven wij hoge prioriteit. Het middelengebruik zorgt voor diverse vormen van overlast op een aantal plekken in de gemeente. Daarnaast vinden wij middelengebruik door jongeren ook vanuit de optiek van volksgezondheid onwenselijk. Eerder hebben wij besloten om de hotspots aan te wijzen als zogenaamde "Artikel 2:48 gebieden". Dat betekent dat op deze hotspots en de direct omliggende gebieden, het gebruik van alcoholhoudende dranken en het bezit van aangebroken flesjes, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank is verboden, conform artikel 2:48 van de APV. Daarnaast is het, middels het gewijzigde APV-artikel, ook mogelijk om handhavend op te treden bij overlastgevend drankgebruik buiten deze hotspots. Deze aanvulling heeft als gevolg dat het

'Nuchter-op-Straat'-project, waarbij minderjarigen in het bezit van alcohol samen met hun ouders begeleiding en informatie van Halt ontvangen, meer gericht kan worden ingezet. Op basis van de huidige ervaringen willen wij niet elke hotspot automatisch benoemen tot "artikel 2:48 gebied"; niet overal wordt alcohol- en/of softdrugs gebruikt. Tevens willen we niet automatisch op 'oude' hotspots het verbod op alcohol opheffen. Hiermee behouden we flexibiliteit.

Hotspots

In onderstaande tabel worden de nieuwe hotspots weergegeven. Per hotspot word het aantal groepen in dat gebied weergegeven.

Hotspots december 2011	Aantal overlastgevende groepen binnen hotspot	Aantal overige groepen binnen hotspot
Hoofddorp: Toolenburg winkelcentrum / JOP	3	4
Badhoevedorp: Lorentzplein	2	4
Hoofddorp: Almkerkplein / Sjoukje Dijkstralaan	1	1
Nieuw Vennep: Poortenbuurt	5	1
Vijfhuizen	1-2	Nnb
Hoofddorp: Waddenweg	2	2

De volgende vier locaties zijn als hotspots afgevoerd omdat de gestelde doelen behaald zijn:

1. Bornholm Scholeneiland/Claushom/Birkholm
2. Overbos Park/Winkelcentrum
3. Lisserbroek
4. Pax Lutulistraat

Verderop in deze brief zullen de ontwikkelingen op deze locaties nader worden toegelicht.

Elke hotspot verschilt in problematiek en aanpak. Per hotspot wordt bepaald welke partners in welke mate inzet plegen. Zo kunnen hotspots met lichte overlast mogelijk beter benaderd worden door het mobiele team van Meerwaarde. Een hotspot met zwaardere overlast krijgt een meer repressieve aanpak. Op deze manier kunnen we ook effectiever omgaan met de capaciteit van de verschillende ketenpartners. Een gezamenlijke aanpak van zes hotspots, zoals nu geprioriteerd, is het maximum indien alle partners op elke hotspot worden ingezet. Door maatwerk per hotspot te leveren, kunnen we meer flexibel omgaan met lichte of seizoensgebonden overlast op andere locaties. Ook maakt maatwerk het mogelijk om snel op actuele problemen in te springen, zonder dat daar eerst uitgebreide analyse- en overlegtrajecten voor opgestart hoeven te worden.

Geprioriteerde hotspots

Toolenburg winkelcentrum / JOP:

Overlastbeeld: Toolenburg kent een grote, diverse jongerenpopulatie. De inrichting van de wijk (doorgangetjes, poortjes etc.) nodigt uit tot ongewenst hanggedrag. Het alcoholgebruik van jongeren is bij deze hotspot ook zorgwekkend. Dit beeld

wordt bevestigd door waarnemingen en processen verbaal door politie en straatcoaches, alsmede de vervuiling door lege flessen en blikjes. Het aantal meldingen van bewoners van poortwoningen, met name op Lakenburg blijft onverminderd hoog. Daarom is er voor gekozen de veroorzakers van deze overlast specifiek aan te pakken. (zie punt 3 hieronder)

Aanpak:

De groepsaanpak heeft vier prioriteiten:

1. Verplaatsing van hangende jongeren naar het daarvoor bestemde gebied rond de JOP. Daarnaast is de JOP door de jongeren zelf geadopteerd en gedecoreerd. Dit stimuleren van 'ownership' is een praktijk die wij ook elders in de gemeente willen gaan inzetten. De extra aangebrachte verlichting heeft een positief effect op zowel veiligheidsbeleving, jongeren en handhavers.
2. Het terugdringen van het alcoholmisbruik. Intussen is ook de Brijder Stichting verzocht om te participeren in dit vraagstuk. De handhavingafspraken zijn verscherpt. Dit zal leiden tot meer verbalen tegen minderjarige alcoholgebruikers waarbij de aanpak van het 'Nuchter op Straat' traject van Halt van toepassing is. Bewoners zullen op korte termijn meer betrokken worden.
3. In het oog springende jongeren en hun ouders worden individueel aangeschreven en op gesprek gevraagd. Het doorbreken van de anonimiteit heeft een repressief effect. Daarnaast blijkt dit een goede methode om jongeren en ouders met een zorgvraag via het Centrum Jeugd en Gezin over te hevelen naar individuele zorgtrajecten.
4. Het bereiken van een meer projectmatige aanpak. De demografische samenstelling van de wijk en de aanwezigheid van de Zuidtangenthalte zijn nu en in de toekomst oorzaak van een blijvende aanloop van jongeren. Door de aanpak meer op de groep en minder op de locatie te richten zal er doelmatiger inzet van middelen en mensen worden bereikt. Op en om Toolenburg is door de aanwezigheid van bushaltes, scholen en winkels sprake van veel bewegingsstromen. Nieuwe groepen ontstaan regelmatig door de aanwezigheid van deze scholen, Zuidtangent en de samenstelling van de buurt. We moeten echter meer naar een groepsbenadering en minder naar een strikt locatiegerichte benadering. Hierdoor worden successen en wijzigingen beter zichtbaar. De omgeving van Toolenburg zal als locatie niet snel afgeschaald kunnen worden ondanks effectieve interventies op groepen binnen deze omgeving.

APV-aanwijzing: Ja

Badhoevedorp Lorentzplein:

Overlastbeeld: In Badhoevedorp was er sprake van een zevental locaties waar zes groepen rondzwierven. Het gedrag van de groepen is sterk verbeterd, incidenten daargelaten. Er kan gesteld worden dat er van (licht) crimineel gedrag nauwelijks sprake meer is. Een aanschrijfactie richting ongeveer twintig jongeren en hun ouders, verscherpt toezicht en een forse inzet van activiteiten van Meerwaarde hebben een forse verbetering in de overlastdruk als gevolg gehad.

Zoals naar aanleiding van vragen in uw Raad toegezegd, gaan wij hierbij specifiek in op de overlast in de Thomsonstraat. Op basis van onze informatie betreft het een groep jongeren die gemengd afkomstig is uit Amsterdam en Badhoevedorp. Het is nog niet bekend of de jongeren uit Amsterdam aldaar een gebiedsverbod hebben. Het is ook voor een deel een groep die is afgesplitst van de groep die overlast veroorzaakte en nog steeds veroorzaakt bij het winkelcentrum van Badhoevedorp. De straatcoaches zijn ingezet; zij hebben de Thomsonstraat in hun dagelijkse ronde betrokken. Het is de bedoeling om te komen tot verplaatsing van deze hinderlijke groep, want met name hun aanwezigheid bij een speelplaats voor kleine kinderen is ongewenst en maakt het echte gebruik van die speelplaats ook overdag steeds moeilijker. Politie en straatcoaches hebben de taak op zich genomen om tot een exacte identificatie van de meest overlastgevende individuen te komen. Zodra dit rond is, zal contact met Amsterdam worden opgenomen om te bezien of er tegen deze personen reeds maatregelen zijn genomen. De groep op de Thomsonstraat is een andere dan die zich op het Lorentzplein manifesteert.

Stichting Meerwaarde heeft ondertussen conform onze afspraken opdracht gekregen in contact te komen en te blijven met beide groepen. Er zal daarvoor een gericht programma worden opgesteld, dat is gericht op het terugdringen van de overlast. De politie gaat de plek in de reguliere controles meenemen.

Aanpak: We blijven inzetten op participerende jongeren en ouders. Het doel is om de behaalde resultaten nu duurzaam te verankeren. Hiertoe is een programma in de maak met Meerwaarde als belangrijkste trekker. De extra inzet van straatcoaches is intussen afgebouwd tot twee dagen per week. Indien nodig kan dit laatste worden opgeschroefd.

APV-aanwijzing: Ja

Almkerkplein en Sjoukje Dijkstralaan, Hoofddorp:

Overlastbeeld: Op het Almkerkplein heeft de afname van overlast die een half jaar geleden werd geconstateerd, ook in de zomer stand gehouden. Wel zijn er verschuivingen te zien naar het Van Heusdenpad en de Baron de Coubertinlaan. Op één jongere na zijn alle aangeschreven jongeren niet meer op negatieve wijze in beeld.

Aanpak: De komende periode zal de uitdaging zijn om de overblijvende jongeren op adequate manier aan te pakken. Het is zaak om de aanloop van nieuwe jeugd goed in het oog te houden en strak te blijven handhaven op alcohol- en drugsgebruik. Daarnaast is Meerwaarde 'op straat' actief om de huidige groep welwillende jongeren en hun ouders te ondersteunen met het ontwikkelen van constructieve initiatieven. De verschuiving met name naar de Baron de Coubertinlaan heeft de nodige aandacht nodig om te voorkomen dat we een waterbed effect creëren.

APV-aanwijzing: Ja

Poortenbuurt, Nieuw Vennep:

Overlastbeeld: Rond de Bolwerksepoort is de overlast in de zomer voor het tweede achtereenvolgende jaar groot. De overlast wordt veroorzaakt door een aantal groepen jongeren die laat in de avond op het voetbalveld aanwezig zijn. Die jongeren vertonen soms intimiderend gedrag. Dit is een andere groep jongeren dan de groepen die overdag en aan het begin van de avond aanwezig zijn. Rond de Bolwerksepoort is sprake van een verstoorde relatie tussen omwonenden en de jongeren, waarbij de bejegening tussen deze twee partijen escalierend op het conflict werkt. Belangrijk is om op te merken dat de groepen vrijwel geen crimineel gedrag laten zien. De problematiek ontstaat door een te grote concentratie van jongeren op een te klein gebied.

Aanpak: Er wordt ingezet op vier fronten

1. Door de uitrol van het speelruimtebeleid zal er meer spreiding komen van de overlastdruk. Het feit dat de scholen in de buurt ook hun meewerking hieraan hebben toegezegd, betekent dat er in de komende maanden fors meer speel / sportruimte beschikbaar komt in de wijk
2. De inrichting van de velden in de Bolwerkse- en Regulierspoort zal kritisch tegen het licht worden gehouden. De huidige inrichting nodigt uit tot het spelen van volwaardig voetbal op 25 meter van woningen. De geluidsoverlast die hieruit voortvloeit is evident. Of en hoe eventuele aanpassingen mogelijk zijn moet in de winter van 2011-2012 helder worden, zodat in het voorjaar 2012 duidelijkheid kan worden gegeven aan de omwonenden.
3. Handhaving tegen overlast en creëren van bewustwording bij de groepen jongeren die het betreft.
4. Participatie van omwonenden. Door bewoners actief te betrekken in de ontwikkelingen in hun wijk zal er meer draagvlak ontstaan voor de gang van zaken.

APV-aanwijzing: Nee

Vijfhuizen:

Overlastbeeld: In Vijfhuizen zijn er momenteel twee overlastgevendende groepen in beeld. Deze laten zich grofweg scheiden in leeftijd (12-15 en 16-23). Met name in de avonduren geven deze groepen alcohol- en drugsgerelateerde problemen. Vernielingen, intimidatie, vervuiling, geluidsoverlast, ontlasten en urineren in portieken, zijn zaken die gemeld en geconstateerd worden.

Aanpak: De problematiek in Vijfhuizen is relatief snel ontstaan. De indruk vanuit de politie is dat het hier vooral lokale jeugd betreft. Op dit moment wordt in kaart gebracht wat de achtergrond van de problematiek is. Ook de opkomst van deze overlast in relatie met de situatie rondom de Jungle is onderwerp van onderzoek. Intussen is de handhaving opgeschaald, zodat er op zo kort mogelijke termijn een acceptabele situatie ontstaat.

APV-aanwijzing: Ja

Waddenweg:

Overlastbeeld: Rond de Braamboschool is een forse groep jongeren van tussen de 12 en 22 jaar aanwezig. Deze groep zal in de komende jaren door demografische

ontwikkelingen groeien in Floriande. Ook de buitencultuur van deze groep speelt hierbij een rol. De problematiek is reeds bekend maar verharding in de relaties tussen Meerwaarde, politie, school en gemeente enerzijds en de jongeren anderzijds maakt een meer integrale aanpak van de situatie noodzakelijk. Grootschaliger en structurele oplossingen zijn hier noodzakelijk om tot blijvende verbetering te komen. Het plaatsen van een JOP in de winter 2011 en de opening van een nieuw jeugdcentrum in de zomer van 2012, zal naar verwachting tot verbetering van de situatie leiden. Daarnaast zijn ouders op dit moment zeer lastig aan te haken bij de problematiek. Cultuur- en taalbarrières zijn hier onder andere debet aan. Hier zal verder op ingezet gaan worden.

- Aanpak: De aanpak heeft twee speerpunten:
1. Normrespecterend gedrag dient weer de standaard te worden. De handhaving is opgeschaald; wel moet voorkomen worden dat handhaving gaat leiden tot stigmatisering. De groep heeft veel te lijden onder negatieve beeldvorming en gaat zich hiernaar gedragen. De eerste taak is om van alle kanten deze spiraal te doorbreken.
  2. De voltooiing van een jongeren centrum en de plaatsing van een JOP in combinatie met meer ambulante jongerenwerk zal tot structurele verbeteringen leiden.

APV-aanwijzing: Ja

Niet-gecontinueerde hotspots

De volgende hotspots worden afgeschaald. In alle gevallen kan gesteld worden dat de groepsaanpak succesvol is gebleken, waardoor voortzetting van extra middelen niet meer aan de orde is. Er is in alle gevallen gestreefd naar toekomstvaste oplossingen, de aard van de materie is echter zodanig dat de toekomst zich niet volledig laat voorspellen en er altijd de kans bestaat dat problemen terugkomen. Hier zijn we op ingesteld en we kunnen indien mogelijk snel weer opschalen.

Bornholm scholeneiland / Clausholm / Birkholm:

Overlastbeeld: De overlast concentreerde zich hoofdzakelijk in de weekenden, later in de nacht en werd veroorzaakt door jongeren die terugkeren van uitgaan. Anderzijds werd ook op andere tijden overlast ervaren in bredere context dan enkel het scholeneiland. Door veelvuldig in deze omgeving aanwezig te zijn hebben we inzichtelijk gemaakt hoe de groepsdynamiek zich ontwikkelt. Geconstateerde overlast wordt meteen aangepakt. Deze aanpak heeft geleid tot in kaart brengen van de aanwezige groepen en een scherpe daling van de overlast. Wel wordt er nog regelmatig geverbaliseerd op alcoholgebruik. Daarom wordt er nog regelmatig door politie en straatcoaches gesurveilleerd. Daarom zal het alcoholverbod (APV 2:48) in stand gehouden worden voor het gebied rond het winkelcentrum. In het kader van groepsaanpak wordt de locatie afgeschaald als hotspot.

APV-aanwijzing behouden: Ja

Overbos park I winkelcentrum:

Overlastbeeld: Intussen is het al bijna een jaar rustig geweest rond deze hotspot. In het voorjaar was kortdurend een stijging van overlast waar te nemen. Deze heeft door adequaat optreden van zowel politie als straatcoaches niet doorgezet. Vanwege deze positieve stand van zaken kan de locatie worden afgeschaald. Vanzelfsprekend blijft Overbos voor het jongerenwerk onder de aandacht. Daarnaast zullen de straatcoaches dit winkelcentrum nog regelmatig blijven bezoeken om de situatie in de gaten te houden.

APV-aanwijzing behouden: Nee

Lisserbroek:

Overlastbeeld: De overlast in Lisserbroek bestond voornamelijk uit autobranden, geluidsoverlast en intimidatie waarvan de daders vermoedelijk jongeren zijn. Daarnaast werd een hoog alcoholgebruik waargenomen onder de jongerengroepen in Lisserbroek. Intussen is de situatie al langdurig rustig. Er is stevig en met resultaat geïnvesteerd in het jongeren centrum, ouderparticipatie en communicatie met de omgeving. Aandachtspunten blijven Oud en Nieuw en Luilak. Met politie en Meerwaarde zijn intussen afspraken gemaakt om deze gebeurtenissen onder regie van de gemeente soepel te laten verlopen. De locatie is afgeschaald als hotspot.

APV-aanwijzing behouden: Nee

Pax/Lutulistraat

Overlastbeeld: De problemen bij Pax hadden, los van de handhaving, te maken met de inrichting van met name het speelveld achter het HTC-gebouw. Door het plaatsen van extra hekken en fietssluisen is de locatie minder aantrekkelijk geworden voor gedrag waarbij vluchtroutes essentieel zijn. Dit, in combinatie met hernieuwde aandacht van het jongerenwerk voor de jongeren aldaar, leidt tot het afschalen van deze plaats als Hotspot

APV-aanwijzing behouden: Ja

Aandachtslocaties:

Vanaf de zomervakantie is er rond het Raadhuis, met name in de nieuwe parkeergarage, een groep jongeren zich aan het manifesteren die voor problemen zorgt. Vernielingen aan openbare bezit, auto's en vervuiling zijn hiervan het resultaat. Met politie en Handhaving en Toezicht van de gemeente is er intussen opgeschaald in de inzet ter plaatse. Op dit moment is het nog te vroeg om te beoordelen of deze extra inzet afdoende is of dat hier de groepsaanpak het geëigende middel is. Mocht deze conclusie getrokken worden zal in de loop van het komende maanden deze locatie worden opgeschaald.

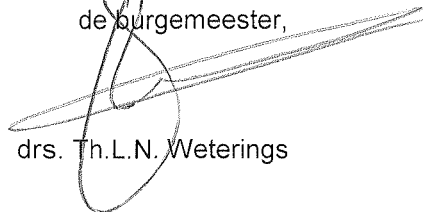

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
Loco-secretaris, de burgemeester,

drs. M.N. Lürsen

drs. Th.L.N. Weterings